

ALMINDELIGE LEVERINGSBETINGELSER

NL 92

for leverancer af maskiner og andet mekanisk, elektrisk og elektronisk udstyr mellem Danmark, Finland, Norge og Sverige samt inden for disse lande.

Udgivet 1992 af Hovedorganisationen Dansk Industri, Danmark, Metalliteollisuusuden Keskusliitto - Metallindustriens Centralförbund r.y., Finland, Teknologibedriftenes Landsforening, Norge, samt Sveriges Verkstadsindustrier, Sverige.

Anvendelse

1. Nedenstående almindelige leveringsbetingelser finder anvendelse, såfremt parterne skriftligt eller på anden måde har aftalt dem. Gælder leveringsbetingelserne for en leverance, skal eventuelle fravigelser ske ved skriftlig aftale mellem parterne.

Produktinformation

2. Oplysninger i produktinformation og prislister er kun bindende i det omfang, aftalen udtrykkeligt henviser til dem.

Tegninger og andre tekniske dokumenter

3. Alle tegninger og andre tekniske dokumenter vedrørende materiellet eller fremstillingen heraf, som før eller efter aftalens indgåelse overlades fra den ene part til den anden, tilhører den part, som har udleveret dem. Modtagne tegninger, andre tekniske dokumenter eller teknisk information kan ikke uden samtykke fra den anden part anvendes til andet end det, der var formålet med overladelsen. Uden samtykke fra den anden part må det nævnte materiale ikke kopieres, reproduceres, overgives til eller på anden måde bringes til tredjemands kundskab.

4. Sælgeren skal senest ved leveringen vederlagsfrit forsyne køberen med et eller et større aftalt antal eksemplarer af tegninger og andre tekniske dokumenter, som er tilstrækkeligt udførlige til, at køberen kan udføre montering, igangsætning, drift og vedligeholdelse (herunder løbende reparationer) af alle materiellets dele. Sælgeren har dog ikke pligt til at udlevere tegninger og dokumenter, som ligger til grund for fremstilling af materiellet eller reservedele.

Leveringsprøve

5. Såfremt der er aftalt leveringsprøve, skal prøven udføres der, hvor materiellet fremstilles, medmindre et andet sted er aftalt. Såfremt tekniske krav til prøven ikke er angivet i aftalen, skal denne udføres i overensstemmelse med sædvane i den pågældende industri i det land, hvori materiellet fremstilles.

6. Sælgeren skal give køberen sådant varsel om en leveringsprøve, at køberen kan overvære denne. Leveringsprøve kan afholdes, selv om køberen ikke er repræsenteret, dersom han er indvarslet.

Sælgeren skal føre protokol over leveringsprøven. Prøveprotokolten skal sendes til køberen. Prøveprotokolten skal anses for at give en korrekt beskrivelse af leveringsprøvens gennemførelse og dennes resultat, medmindre køberen beviser noget andet.

7. Såfremt materiellet ved leveringsprøven viser sig ikke at være kontraktmæssigt, skal sælgeren så hurtigt som muligt sørge for, at materiellet bringes i overensstemmelse med aftalen. På køberens forlangende skal ny leveringsprøve derefter udføres. Var manglen ubetydelig, kan ny leveringsprøve dog ikke forlanges.

8. Medmindre anden fordeling er aftalt, bærer sælgeren alle omkostninger ved leveringsprøver, som udføres, hvor materiellet fremstilles. Køberen bærer dog alle omkostninger for sine repræsentanter, herunder rejse- og opholdsudgifter, i forbindelse med sådanne leveringsprøver.

Levering

9. Er leveringsklausul aftalt, fortolkes denne i henhold til de ved aftalens indgåelse gældende Incoterms.

Er ingen leveringsklausul aftalt, anses levering for sket "Ex Works".

Leveringstid. Forsinkelse

10. Såfremt parterne i stedet for et bestemt leveringstidspunkt har angivet et tidsrum, inden for hvilket levering skal finde sted, anses dette tidsrum at løbe fra indgåelsen af aftalen.

11. Finder sælgeren, at han ikke kan levere i rette tid, eller må forsinkelse fra hans side anses for sandsynlig, skal han uden ugrundet ophold give køberen skriftlig meddelelse herom og samtidig angive

årsagen til forsinkelsen samt så vidt muligt det tidspunkt, da levering påregnes at kunne finde sted. Undlader sælgeren at give den ovennævnte meddelelse, skal han, uanset bestemmelserne i punkterne 13 og 14, erstatte køberen de merudgifter, denne påføres som følge af den manglende meddelelse.

12. Hvis forsinkelse med levering skyldes nogen omstændighed, som i henhold til punkt 37 udgør en ansvarsfrihedsgrund eller skyldes køberens handling eller undladelse, forlænges leveringstiden i det omfang, hvori det efter omstændighederne skønnes rimeligt. Leveringstiden skal forlænges, selv om årsagen til forsinkelsen indtræffer efter udløbet af den oprindeligt aftalte leveringstid.

13. Hvis sælgeren ikke leverer materiellet i rette tid, er køberen berettiget til konventionalbod fra den dag, hvor levering skulle have fundet sted.

Konventionalboden udgør 0,5% for hver hele uge, forsinkelsen varer, beregnet af den del af den aftalte købesum, som dækker den del af materiellet, der på grund af forsinkelsen ikke kan tages i brug som forudsat.

Konventionalboden kan ikke overstige 7,5% af dette beregningsgrundlag.

Konventionalboden forfalder til betaling ved skriftligt påkrav fra køberen, dog tidligst når materiellet leveres fuldt ud eller eventuelt på det tidspunkt, hvor køberen hæver aftalen i henhold til punkt 14.

Køberen fortaber sin ret til konventionalbod, såfremt han ikke har fremsat skriftligt krav herom inden 6 måneder efter, at levering skulle have fundet sted.

14. Såfremt køberen er berettiget til maksimal konventionalbod i henhold til punkt 13, og materiellet fortsat ikke leveres, kan køberen ved skriftlig meddelelse til sælgeren kræve levering og fastsætte en sidste, rimelig frist, som ikke kan være kortere end 1 uge.

Såfremt sælgeren heller ikke leverer inden for den fastsatte frist, og dette ikke skyldes forhold, som køberen bærer ansvaret for, kan køberen ved skriftlig meddelelse til sælgeren hæve aftalen for så vidt angår den del af materiellet, som ikke kan tages i brug som forudsat.

Køberen har, såfremt han således hæver aftalen, herudover krav på erstatning for det tab, han har lidt ved sælgerens forsinkelse, dersom tabet overstiger den maksimale konventionalbod, han har kunnet kræve i henhold til punkt 13. Denne erstatning kan ikke overstige 7,5% af den del af den aftalte købesum, som dækker den del af materiellet, for hvilken aftalen hæves.

Køberen har desuden ret til, ved skriftlig meddelelse til sælgeren, at hæve aftalen, såfremt det står klart, at der vil indtræffe en forsinkelse, som efter reglerne i punkt 13 ville give køberen ret til maksimal konventionalbod. Ved en sådan ophævelse har køberen ret til såvel maksimal konventionalbod som erstatning i henhold til nærværende punkts tredje stykke.

Bortset fra konventionalbod i henhold til punkt 13 og ophævelse med begrænset erstatning i henhold til punkt 14 er ethvert krav fra køberen i anledning af sælgerens forsinkelse udelukket. Denne begrænsning i sælgerens ansvar gælder ikke, såfremt sælgeren har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed.

15. Finder køberen, at han ikke vil kunne modtage materiellet på den aftalte dag, eller må forsinkelse fra hans side anses som sandsynlig, skal han uden ugrundet ophold give sælgeren skriftlig meddelelse herom og samtidig angive årsagen til forsinkelsen samt så vidt muligt det tidspunkt, da modtagelse påregnes at kunne finde sted.

Undlader køberen at modtage materiellet på den aftalte dag, er han desuagtet forpligtet til at erlægge enhver af levering betinget betaling, som om levering af det pågældende materiel havde fundet sted. Sælgeren skal sørge for, at materiellet opbevares for køberens regning og risiko. På køberens anmodning skal sælgeren forsikre materiellet for køberens regning.

16. Medmindre køberens i punkt 15 angivne undladelse skyldes noget i punkt 37 nævnt forhold, kan sælgeren skriftligt opfordre køberen til at modtage materiellet inden for en rimelig tid.

Undlader køberen at gøre dette inden for et sådant tidsrum - af årsager som sælgeren ikke bærer ansvaret for - er sælgeren berettiget til ved skriftlig meddelelse til køberen at hæve aftalen for den leveringsklare del af materiellet, som på grund af køberens undladelse ikke bliver leveret. Sælgeren har da ret til erstatning for den skade, som køberens misligholdelse har påført ham. Erstatningen kan ikke overstige den del af købesummen, der dækker den del af materiellet, som ophævelsen omfatter.

Betaling

17. Medmindre andet er aftalt, forfalder den aftalte købesum til betaling med en tredjedel ved aftalens indgåelse og med en tredjedel ved sælgerens skriftlige meddelelse om, at den væsentlige del af materiellet er rede til levering. Restbeløbet erlægges ved leveringen af materiellet.

18. Betaler køberen ikke til aftalt tid, har sælgeren fra forfaldsdagen krav på morarente med den rentesats, som gælder i henhold til lovgivning om renter ved forsinket betaling i sælgerens land. Såfremt sælgerens land er Danmark, skal morarenten dog udgøre den officielt fastsatte diskonto med tillæg af 9 procentpoints.

19. Såfremt køberen ikke efter 3 måneder har betalt det forfaldne beløb, er sælgeren berettiget til ved skriftlig meddelelse til køberen at hæve aftalen og foruden morarente at kræve erstatning af køberen for det tab, han har lidt. Erstatningen kan ikke overstige den aftalte købesum.

Ejendomsforbehold

20. Materiellet forbliver sælgerens ejendom, indtil betaling er erlagt fuldt ud i den udstrækning, et sådant ejendomsforbehold er gyldigt efter gældende ret.

Ansvar for mangler

21. Sælgeren er forpligtet til at afhjælpe alle mangler, som skyldes fejl i konstruktion, materiale eller fremstilling, ved at foretage reparation eller udskiftning af materiellet i overensstemmelse med punkterne 22-34 nedenfor.

22. Sælgerens ansvar omfatter kun mangler, som viser sig inden et år fra den dag, materiellet blev leveret. Anvendes materiellet mere intensivt, end det er aftalt eller kan anses forudsat ved aftalens indgåelse, forkortes denne periode forholdsmæssigt.

23. For dele, som er udskiftet eller repareret ifølge punkt 21, påtager sælgeren sig de samme forpligtelser, som gælder for det oprindelige materiel i et tidsrum af et år. For materiellets øvrige dele forlænges den i punkt 22 nævnte periode kun med det tidsrum, materiellet ikke har kunnet anvendes som følge af de i punkt 21 nævnte mangler.

24. Køberen skal give skriftlig meddelelse om en mangel til sælgeren uden ugrundet ophold, efter at manglen har vist sig, og i intet tilfælde senere end 2 uger efter, at den i punkt 22 nævnte frist er udløbet, jf. punkterne 23 og 34. Meddelelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorledes manglen ytrer sig.

Såfremt der er grund til at tro, at manglen kan medføre risiko for skade, skal sådan meddelelse gives straks.

Såfremt køberen ikke skriftligt underretter sælgeren om en mangel inden for de frister, som er angivet i dette punkt, mister køberen sin ret til at fremsætte krav i anledning af manglen.

25. Efter at have modtaget skriftlig meddelelse fra køberen i henhold til punkt 24 skal sælgeren afhjælpe manglen uden ugrundet ophold. Sælgeren skal selv bære omkostningerne herved i henhold til bestemmelserne i punkterne 21-33.

Reparationen foretages hos køberen, medmindre sælgeren finder det hensigtsmæssigt, at den mangelfulde del eller eventuelt materiellet returneres, således at sælgeren kan foretage reparation eller udskiftning hos sig selv.

Kræver demontering og montering af delen speciel fagkundskab, er sælgeren forpligtet til at foretage sådan demontering og montering. Er en sådan speciel fagkundskab unødvendig, er sælgerens forpligtelse vedrørende den mangelfulde del opfyldt, når han har leveret en tilbørligt repareret eller udskiftet del til køberen.

26. Såfremt køberen har afgivet en sådan meddelelse, som nævnt i punkt 24, og det viser sig, at der ikke foreligger nogen mangel, som sælgeren bærer ansvaret for, har sælgeren ret til godtgørelse for det arbejde og de omkostninger, reklamationen har påført ham.

27. Såfremt eventuel demontering og montering medfører indgreb i andet end materiellet, påhviler arbejdet og omkostningerne herved køberen.

28. Enhver forsendelse i forbindelse med reparation eller udskiftning skal ske for sælgerens regning og risiko.

Køberen skal følge sælgerens instruktioner om forsendelsesmåde.

29. Køberen skal bære de meromkostninger, som sælgeren påføres ved afhjælpning af mangler som følge af, at materiellet befinder sig på et andet sted end det i aftalen angivne bestemmelsessted eller - hvis et sådant ikke er angivet - leveringsstedet.

30. Mangelfulde dele, som udskiftes i henhold til punkt 21, stilles til sælgerens disposition og bliver hans ejendom.

31. Såfremt sælgeren ikke inden rimelig tid opfylder sine forpligtelser i henhold til punkt 25, kan køberen skriftligt give sælgeren en sidste frist for opfyldelse. Er forpligtelserne ikke opfyldt inden udløbet af den fastsatte frist, kan køberen efter eget valg:

- a) lade udføre de reparationer, som er nødvendige, og/eller få fremstillet nye dele for sælgerens regning og risiko forudsat, at han gør dette på en fornuftig og rimelig måde, eller
- b) kræve forholdsmæssigt afslag, dog højst 15% af den aftalte købesum.

Såfremt manglen er væsentlig, kan køberen i stedet hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til sælgeren. Køberen har også ret til således at hæve aftalen, såfremt manglen efter tiltag som nævnt under a) fortsat er væsentlig. Køberen kan ved ophævelse kræve erstatning for sit tab, dog højst 15% af den aftalte købesum.

32. Sælgerens ansvar omfatter ikke mangler, forårsaget af materiale, som er tilvejebragt af køberen, eller af konstruktioner, der er foreskrevet eller specificeret af denne.

33. Sælgerens ansvar omfatter kun mangler, som opstår under de i aftalen forudsatte arbejdsforhold og under korrekt anvendelse af materiellet.

Ansvaret omfatter ikke mangler, som skyldes årsager, opstået efter at risikoen er gået over på køberen. Ansvarret omfatter for eksempel mangler, der skyldes mangelfuld vedligeholdelse, urigtig montering foretaget af køberen, ændringer foretaget uden sælgerens skriftlige samtykke eller reparationer, som køberen har udført på fejlagtig måde. Endelig omfatter ansvaret ikke normal slitage og forringelse.

34. Uanset bestemmelserne i punkterne 21-33 gælder sælgerens mangelsansvar ikke for nogen del af materiellet ud over 2 år fra den i punkt 22 nævnte periodes begyndelse.

35. Sælgeren har intet ansvar for mangler ud over det i punkterne 21-34 foreskrevne. Dette gælder ethvert tab, manglen måtte forårsage, herunder driftstab, tabt fortjeneste og andre økonomiske konsekvenstab. Denne begrænsning i sælgerens ansvar gælder ikke, dersom han har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed.

Ansvar for tingskade, forvoldt af materiellet (produktansvar)

36. Køberen skal holde sælgeren skadesløs i den udstrækning, sælgeren pålægges ansvar overfor tredjemand for sådan skade og sådant tab, som sælgeren efter dette punkts andet og tredje afsnit ikke er ansvarlig for overfor køberen.

Sælgeren er ikke ansvarlig for skade, forvoldt af materiellet:

- a) på fast ejendom eller løsøre, som indtræder, medens materiellet er i køberens besiddelse,
- b) på produkter, der er fremstillet af køberen, eller på produkter, hvori disse indgår, eller for skade på fast ejendom eller løsøre, som disse produkter som følge af materiellet forårsager.

I intet tilfælde er sælgeren ansvarlig for driftstab, tabt fortjeneste eller andre økonomiske konsekvenstab.

De nævnte begrænsninger i sælgerens ansvar gælder ikke, hvis han har gjort sig skyldig i grov uagtsomhed.

Hvis tredjemand fremsætter krav mod en af parterne om erstatningsansvar i henhold til dette punkt, skal denne part straks underrette den anden herom.

Sælger og køber er gensidigt forpligtet til at lade sig sagsøge ved den domstol eller voldgiftsret, som behandler erstatningskrav, der er rejst mod en af dem på grundlag af en skade eller et tab, som påstås forårsaget af materiellet. Det indbyrdes forhold mellem køber og sælger skal dog altid afgøres ved voldgift i henhold til punkt 40.

Ansvarsfrihed (force majeure)

37. Følgende omstændigheder medfører ansvarsfrihed, såfremt de forhindrer aftalens opfyldelse eller gør opfyldelsen urimeligt byrdefuld: arbejdskonflikt og enhver anden omstændighed, som parterne ikke er herre over, såsom brand, krig, mobilisering eller militærindkaldelser af tilsvarende omfang, rekvirering, beslaglæggelse, valuta-restriktioner, oprør og uroligheder, mangel på transportmidler, almindelig vareknaphed, restriktioner af drivkraft samt mangler ved eller forsinkelse af leverancer fra underleverandører, som skyldes nogen af de i dette punkt nævnte omstændigheder.

Omstændigheder, som nævnt, medfører kun ansvarsfrihed, såfremt deres indflydelse på aftalens opfyldelse ikke kunne forudses ved indgåelsen af aftalen.

38. Det påhviler den part, der ønsker at påberåbe sig nogen ansvarsfrihedsgrund, som nævnt i punkt 37, ufortøvet, skriftligt at underrette den anden part om dens opståen og ophør.

Ved force majeure hos køberen skal denne dække de omkostninger, sælgeren pådrager sig for at sikre og beskytte materiellet.

39. Uanset hvad der i øvrigt følger af disse almindelige leveringsbetingelser, kan enhver af parterne hæve aftalen ved skriftlig meddelelse til den anden part, såfremt aftalens opfyldelse hindres i mere end 6 måneder af en begivenhed, som nævnt i punkt 37.

Twister Lovvalg

40. Tvistigheder i anledning af aftalen og alt, som har sammenhæng hermed, kan ikke underkastes domstolens prøvelse, men skal afgøres ved voldgift i overensstemmelse med de lovgiver om voldgift, som gælder i sælgerens land.

41. Alle retsspørgsmål, der måtte opstå i anledning af aftalen, skal bedømmes efter loven i sælgerens land.